Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023

2023 dsc 3

RHAN 5

DARPARIAETH ATODOL YNGHYLCH ADEILADAU O DDIDDORDEB ARBENNIG AC ARDALOEDD CADWRAETH

PENNOD 2

ACHOSION GERBRON GWEINIDOGION CYMRU

PROSPECTIVE

Ymchwiliadau lleol

176 Pŵer Gweinidogion Cymru i gynnal ymchwiliad lleol

(1) Caiff Gweinidogion Cymru beri i ymchwiliad lleol gael ei gynnal at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o'u swyddogaethau o dan neu yn rhinwedd Rhan 3, Rhan 4 neu'r Rhan hon.

(2) Gweler hefyd baragraff 3(1) o Atodlen 12 ar gyfer y pŵer sydd gan berson a benodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 173 i gynnal ymchwiliad lleol mewn cysylltiad ag apêl.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 176 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 212(2)**

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) croes bennawd yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Ymchwiliadau lleol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 14 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

177 Pŵer person sy'n cynnal ymchwiliad i wneud tystiolaeth yn ofynnol

(1) Caiff person sy'n cynnal ymchwiliad lleol o dan y Rhan hon ei gwneud yn ofynnol drwy wŷs i unrhyw berson—

(a) bod yn bresennol yn yr ymchwiliad, ar adeg ac mewn lle a ddatgenir yn y wŷs, a rhoi tystiolaeth, neu

(b) dangos unrhyw ddogfennau sydd ym meddiant y person neu sydd o dan reolaeth y person, sy'n ymwneud ag unrhyw fater o dan sylw yn yr ymchwiliad.

(2) Caiff y person sy'n cynnal yr ymchwiliad gymryd tystiolaeth ar lw, ac at y diben hwnnw caiff weinyddu llwon.

(3) Nid yw gwŷs o dan yr adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i berson fod yn bresennol yn yr ymchwiliad oni bai bod treuliau angenrheidiol y person ar gyfer bod yn bresennol yn cael eu talu neu eu cynnig i'r person.

(4) Ni chaniateir ei gwneud yn ofynnol o dan yr adran hon i berson ddangos teitl (nac unrhyw offeryn sy'n ymwneud â theitl) unrhyw dir nad yw'n perthyn i awdurdod lleol.

(5) Mae'n drosedd i berson—

(a) gwrthod cydymffurfio â gofyniad mewn gwŷs o dan yr adran hon neu fethu'n fwriadol â chydymffurfio â gofyniad o'r fath, neu

(b) newid, atal, cuddio neu ddinistrio'n fwriadol ddogfen y mae'n ofynnol i'r person ei dangos o dan yr adran hon, neu y mae'r person yn agored i orfod ei dangos o dan yr adran hon.

(6) Mae person sy'n euog o drosedd o dan is-adran (5) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol neu i'w garcharu am gyfnod nad yw'n hwy na'r uchafswm cyfnod am droseddau diannod, neu'r ddau.

(7) Yn is-adran (6) ystyr "yr uchafswm cyfnod am droseddau diannod" yw—

(a) mewn perthynas â throsedd a gyflawnir cyn i adran 281(5) o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 2003 (p. 44) ddod i rym, 6 mis;

(b) mewn perthynas â throsedd a gyflawnir ar ôl iddi ddod i rym, 51 o wythnosau.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 177 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 212(2)**

178 Mynediad at dystiolaeth mewn ymchwiliad

(1) Mewn ymchwiliad lleol a gynhelir o dan y Rhan hon—

(a) rhaid clywed tystiolaeth lafar yn gyhoeddus, a

(b) rhaid i dystiolaeth ddogfennol fod ar gael i'r cyhoedd edrych arni.

(2) Ond os yw awdurdod gweinidogol wedi ei fodloni bod y ddau amod yn is-adran (3) wedi eu bodloni mewn perthynas ag ymchwiliad, caiff gyfarwyddo nad yw tystiolaeth o ddisgrifiad a bennir yn y cyfarwyddyd i'w chlywed nac ar gael i edrych arni yn yr ymchwiliad hwnnw ond gan bersonau a bennir yn y cyfarwyddyd neu gan bersonau o ddisgrifiad a bennir ynddo.

(3) Yr amodau yw—

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) croes bennawd yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Ymchwiliadau lleol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 14 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(a) y byddai rhoi tystiolaeth o ddisgrifiad penodol yn gyhoeddus neu ei rhoi ar gael i'r cyhoedd edrych arni yn debygol o arwain at ddatgelu gwybodaeth—

(i) am ddiogelwch cenedlaethol, neu

(ii) am y mesurau a gymerwyd neu sydd i'w cymryd i sicrhau diogelwch unrhyw dir neu unrhyw eiddo arall, a

(b) y byddai datgelu'r wybodaeth i'r cyhoedd yn erbyn y buddiant cenedlaethol.

(4) Os yw awdurdod gweinidogol yn ystyried rhoi cyfarwyddyd o dan yr adran hon, caiff y Cwnsler Cyffredinol benodi person ("cynrychiolydd a benodir") i gynrychioli buddiannau unrhyw berson a fydd yn cael ei atal rhag clywed unrhyw dystiolaeth neu edrych ar unrhyw dystiolaeth mewn ymchwiliad lleol os rhoddir y cyfarwyddyd.

(5) Os nad oes cynrychiolydd a benodir pan fydd awdurdod gweinidogol yn rhoi cyfarwyddyd o dan yr adran hon, caiff y Cwnsler Cyffredinol benodi person yn gynrychiolydd a benodir ar unrhyw adeg at ddibenion yr ymchwiliad.

(6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ynghylch—

(a) y weithdrefn sydd i'w dilyn gan awdurdod gweinidogol cyn iddo roi cyfarwyddyd o dan yr adran hon mewn achos pan fo cynrychiolydd a benodir;

(b) swyddogaethau cynrychiolydd a benodir.

(7) Yn yr adran hon ac adran 179, ystyr "awdurdod gweinidogol" yw Gweinidogion Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 178 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 212(2)**

179 Talu cynrychiolydd a benodir pan fo mynediad i dystiolaeth wedi ei gyfyngu

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw person wedi ei benodi o dan adran 178 yn gynrychiolydd a benodir at ddibenion ymchwiliad lleol, pa un a yw'r ymchwiliad yn digwydd ai peidio.

(2) Caiff awdurdod gweinidogol gyfarwyddo person ("y person cyfrifol") i dalu ffioedd a threuliau'r cynrychiolydd a benodir.

(3) Rhaid i'r person cyfrifol fod yn berson y mae'r awdurdod gweinidogol yn ystyried ei fod â buddiant yn yr ymchwiliad, neu y byddai wedi bod â buddiant yn yr ymchwiliad, mewn perthynas—

(a) â diogelwch cenedlaethol, neu

(b) â'r mesurau a gymerwyd neu sydd i'w cymryd i sicrhau diogelwch unrhyw dir neu unrhyw eiddo arall.

(4) Os nad yw'r cynrychiolydd a benodir a'r person cyfrifol yn gallu cytuno ar swm y ffioedd a'r treuliau, rhaid i'r swm gael ei benderfynu gan yr awdurdod gweinidogol a roddodd y cyfarwyddyd.

(5) Rhaid i'r awdurdod gweinidogol beri i'r swm y cytunir arno rhwng y cynrychiolydd a benodir a'r person cyfrifol, neu a benderfynir gan yr awdurdod gweinidogol, gael ei ardystio.

(6) Gellir adennill y swm ardystiedig oddi wrth y person cyfrifol fel dyled.

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) croes bennawd yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Ymchwiliadau lleol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 14 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 179 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 212(2)**

Statws
Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) croes bennawd yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:
Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Ymchwiliadau lleol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 14 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.
View outstanding changes

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:
Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 11(3) inserted by 2024 asc 3 Sch. 3 para. 15(2)
- s. 58(4)(c) inserted by 2024 asc 3 Sch. 3 para. 15(3)
- s. 88(4) inserted by 2024 asc 3 Sch. 3 para. 15(4)
- s. 118(2)(f) inserted by 2024 asc 3 Sch. 3 para. 15(5)
- s. 161(6) inserted by 2024 asc 3 Sch. 3 para. 15(6)